

1

JOZUA, WEES STERK EN HEB GOEDE MOED!

Over een bemoedigend refrein

Lezen: Deuteronomium 31:1-8 en 34:1-12

Je zult Mozes maar moeten opvolgen. De man Gods die tientallen jaren lang leidinggegeven heeft aan het volk van Israël. De druk op de schouders van Jozua moet immens zijn geweest. Als geen ander kende Jozua het volk. Veertig jaar lang heeft hij als adjudant van Mozes meegekeken, heeft hij Mozes geobserveerd en hem aan het werk gezien. Maar Jozua heeft vooral ook de God van Israël aan het werk gezien. Ondanks het volk van Israël daar in de woestijn.

Mozes is gestorven. Zijn sterven kwam niet onverwacht. Iedereen, en Mozes in de eerste plaats, wist dat hij – nu het land Kanaän in zicht kwam – zou sterven. Deuteronomium 34 beschrijft het opnieuw, toen Mozes de berg Nebo op klom en de Heere hem het land Kanaän liet zien. 'Dat land, Mozes, zal Ik aan uw nageslacht geven. Ik heb het u met uw eigen ogen laten zien. Maar u, Mozes, mag daarheen niet oversteken.'

Aangrijpende woorden. Mozes heeft ongetwijfeld teruggedacht aan die vreselijke gebeurtenis in de woestijn, toen het volk hem verweet dat hij hen uit Egypte geleid had om in de woestijn te sterven. De situatie was ronduit bedreigend. Het volk stond dreigend tegenover hem. Ze hebben zich teruggetrokken en zijn de tabernakel ingegaan. Er bleef maar één weg over: de weg van het gebed (Num. 20). God hoorde hem. Hij zag de situatie aan en sprak. God gaf Mozes drie opdrachten: de staf van Aäron moest uit het heilige der heiligen gehaald worden, het volk moest bij elkaar geroepen worden en Mozes moest tot de rots spreken.

Het volk kwam bij elkaar bij de steenrots. Had ik maar naar God geluisterd, denkt Mozes terug. Hij kon zich echter niet inhouden. 'Luister wederspanningen, zullen wij water voor ulieden uit deze steenrots voortbrengen? Wij – Aäron en ik – zullen wel voor water zorgen. En dan moet het over zijn!' Driftig liep Mozes naar de rots toe, de staf in de hand. Hij sloeg er twee keer hard tegenaan. Het water stroomde er – ondanks de ongehoorzaamheid van Mozes – overvloedig uit. De gevolgen van dit eigenzinnige optreden waren dramatisch. God sprak opnieuw. 'Omdat jullie Mij niet geloofd hebben, zullen jullie dit volk niet in het land brengen dat Ik hun gegeven heb.' Mozes, omdat hij de Naam van de Heere niet hooghield en Zijn heiligheid niet erkende. Aäron, omdat hij Mozes niet corrigeerde.

Mozes sterft in het jaar 1406 v. Chr. Niet als een oude, bejaarde man, maar nog fris en groen. Dertig dagen lang is er rouw in de vlakten van Moab. Het volk hoeft Mozes niet te begraven. God begraaft hem in het land van Moab, tegenover Beth-Peor. Tot op de dag van vandaag weet niemand waar zijn graf is. Deuteronomium sluit af met de bijzondere positie die Mozes tientallen jaren lang ingenomen heeft. Er is in Israël geen profeet meer opgestaan zoals Mozes, die de Heere kende van aangezicht tot aangezicht, met alle tekenen en wonderen waarmee de Heere hem gezonden had om die in het land Egypte te doen bij Farao.

In de laatste verzen van Deuteronomium lezen we niet alleen over de dood van Mozes, maar ook over zijn opvolger, Jozua. Hij is vol van de geest van wijsheid, want Mozes had zijn handen op hem gelegd. Daarom luisteren de Israëlieten nu naar hem en doen zij zoals de Heere Mozes geboden heeft. Jozua staat niet langer als tweede man achter Mozes, hij staat vooraan. Vol wijsheid. Met mandaat. Niet alleen van Mozes, maar vooral van God.

In Numeri 27 spreekt Mozes tot de Heere, kort nadat God hem het land Kanaän heeft laten zien en aangaf dat hij het niet zou binnengaan. 'Wilt u een man aanstellen over deze

gemeenschap, Heere? Een man die in- en uitgaat, die hen in- en uitleidt, zodat dit volk niet te vergelijken is met een kudde schapen zonder herder als ik er niet meer ben?’

God hoort en spreekt tot Mozes: ‘Neem Jozua, een man in wie de Geest is, en leg uw hand op hem. Stel hem voor het aangezicht van Eleazar, de priester, en voor het aangezicht van de ganse vergadering en draag het bevel aan hem over. Leg een deel van uw waardigheid op hem. Dan zal heel de gemeenschap van de Israëlieten naar hem luisteren.’ Mozes doet wat God hem vraagt. Hij laat Jozua roepen en plaatst hem voor de hogepriester Eleazar en voor heel het volk. Hij legt zijn trouwe adjudant de handen op en draagt hem het bevel over. Precies zoals de Heere tot Mozes gesproken had.

We willen dit boek beginnen met het prachtige refrein dat klinkt: Wees sterk en heb goede moed, Jozua! Dat is een oproep die zowel door de Heere God Zelf als door Mozes als ook door het volk wordt uitgesproken. Van drie kanten klinkt het refrein. Dat moet een reden hebben! Wees sterk, Jozua! Ook al zie je op tegen deze enorme verantwoordelijkheid en durf je je niet te meten met Mozes. Al voel je je juist zwak en onbekwaam. Wees sterk!

En heb goede moed, Jozua! Ga vol vertrouwen aan het werk. Wees niet bevreesd en schrik niet terug voor al die vijanden in Kanaän waarmee je zult moeten strijden. Waarom goede moed? Omdat het de Heere, uw God, is Die met u meegaat. Hij zal u niet loslaten en u niet verlaten.

Om te zingen

Leer mij, o God van zaligheden,
Mijn leven in Uw dienst besteden;
Gij zijt mijn God, vat Gij mijn hand;
Uw goede Geest bestier' mijn schreden,
En leid' mij in een effen land.

Psalm 143:10

Toepassing op jezelf

- Jozua is niet langer de 'knecht van Mozes', maar hij staat na het overlijden van Mozes vooraan. Een enorme verantwoordelijkheid! En dan klinkt het bemoedigende refrein: 'Wees sterk en heb goede moed!'
Waarom dit refrein, denk je? Wat zegt het over Jozua? Is het refrein ook op jou van toepassing?
- Calvijn gaat in zijn Bijbelverklaring in op het bemoedigende refrein: 'Wees sterk! Er wordt een aansporing tot dapperheid aan toegevoegd en die wordt zelfs herhaald, opdat zij des te meer indruk zou maken. Bovendien wordt de belofte nogmaals verkondigd, maar dan nu in andere bewoordingen, opdat Jozua nog meer van zijn roeping overtuigd zou worden en hij zonder aarzelen de taak op zich zou nemen waarvan hij wist dat ze hem van Godswege opgelegd was; en ook opdat hij halverwege niet zou gaan wankelen, als hij met hindernissen te strijden zou krijgen.'

Jozua kreeg een bemoediging 'opdat hij halverwege niet zou gaan wankelen, als hij met hindernissen te strijden zou krijgen'. Welke hindernissen kom jij tegen in je werk? Wat brengt je aan het wankelen? En waarop val je terug als het moeilijk is?

Om samen over door te spreken

- Calvijn schrijft in zijn Bijbelverklaring: 'Immers, als Jozua, wiens vurigheid bij andere gelegenheden bijzonder groot was, tot het volbrengen van zijn taak aangespoord moet worden, hoeveel te krachtiger dienen wij, die aan zo'n grote traagheid lijden, dan wel niet aangespoord te worden.' Herken je iets van die 'grote traagheid' bij jezelf en bij je collega's? Waaraan merk je dit? Welke lessen vanuit dit Bijbelgedeelte kunnen gebruikt worden als aansporing?

Leidinggeven gaat niet vanzelf. Mozes wist dat als geen ander en ook Jozua zal dit gaan ervaren. Waarom wil je

eigenlijk leidinggeven? Deel je drijfveren met elkaar. En bevrraag elkaar ook in hoeverre de anderen deze drijfveren terugzien in je functioneren.

Citaat

- 'Als Hizkia zijn legeraanvoerders moed inspreekt, geconfronteerd met de meedogenloze legers van Sanherib, spreekt hij vergelijkbare woorden: 'Zijt sterk en hebt een goeden moed, vreest niet en ontzet u niet voor het aangezicht des konings van Assyrië, noch voor het aangezicht der ganse menigte die met hem is; want met ons is er meer dan met hem' (2 Kron. 32:7). De sleutel tot zijn succes ligt niet in zijn administratieve of militaire bekwaamheden, hoewel hij die zeker gehad heeft, maar in zijn toewijding aan God. In dit opzicht is Jozua een soort onderkoning, terwijl de Heere de eigenlijke gezagsdrager is.' (Goseling, p. 9)

Informatie

Het Beloofde Land (Joz. 1:4).

